

Hans Enoksen
Naleraq sinnerlugu Inatsisartunut ilaasortaq

§ 37 naapertorlugu apeqquummut 089/2024 akissutit

Inatsisartut Suleriaasianni § 37, imm. 1 naapertorlugu apeqqutinik Naalakkersuisunut saqqummiussivutit. Apeqqutit tulliuuttuni allanneqarput akineqarlutillu.

Apeqqut 1:

Pisortani aaqqissuusseqqinnermut suliniut akileraartarnikkut aningaasalersuinissamut Naalakkersuisoqatigiinnik saqqummiunneqartoq 187 millioner kroner qanoq iliorluni aningaasalerniarneqarpa, kikkullu akilissaavaat?

1a) Kingumut aasiit innuttaasut kaasarfiinik aallerfiginiarneqarpat?

Akileraartarnermik akitsuusiisarnermillu aaqqissuusseqqinnermik isumaqatigiissummi takuneqarsinnaasutut, akileraartarnermik aaqqissuusseqqinnermi aningaasaliissutissatut pisariaqartut 187 mio. kr.-t pisortat ingerlatsiviannik aaqqissuusseqqinnertigut pisariillisaanertigullu matussuserneqassapput.

Taakkunannga 14 mio. kr.-t akitsuutinik appaanernut, akileraartarnermik aaqqissuusseqqinnermi immikkoortoq 1-ip ingerlanneqarnerani, Inatsisartullu upernaakkut ataatsimiinneranni imm. UPA2024/161-ikkut akuerineqartumik aningaasaliissutitut atorneqarput. Taakku 2025-mut ukiunullu aggersunut aningaasanut inatsisissatut siunnersuutikkut sipaaruteqarnissanik pisariillisaanissanillu pilersaarutitigut aningaasalerneqassapput.

Akileraartarnermik aaqqissuusseqqinnerup immikkoortuata tulliuup aningaasalersorneqarnera nalunaarsuiffimmi tulliuuttumi allaqqavoq. Tassani allaqqavoq aningaasaliissutissat annerpaartaasa 2025-mut Aningaasanut inatsimmi sinneqartoorutissatut ilimagineqartunik atuinikkut aningaasalersorneqarnissaa ilimagineqarpoq, taamaalillunilu aaqqissuusseqqinnertigut aningaasalersuutissat 120 mio. kr.-t missaannut annikillisinneqarlutik. Taakkunannga 85 mio. kr.-t imeruusaatit puunit akitsuummit, imeruusaatit puunik qasukkaanerup malitsigisaanik iluanaaruteqarnerunermiissapput. Taakku saniatigut aningaasanut inatsimmik isumaqatigiissut naapertorlugu, aningaasanut inatsimmi akileraartarnermik aaqqissuusseqqinnermut immikkut sillimmatit illikartinneqartut atorneqassapput. Aningaasanut inatsimmut isumaqatigiissuttip siammasissumik partiit sisamat Inuit Ataqatigiit, Siumut, Naleraq, Atassut taamanikkullu attaviitsup akornanni isumaqatigiissutaanera ilassutigalugu oqaatigineqassaaq.

Brevdato: 24-06-2024
Sagsnr. 2024 - 9363

P. O. Box 1037
3900 Nuuk
Tel. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 50
E-mail: oed@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Akilerartarnermut akitsuusiisarnermullu aaqqissusseqqinnerup aningaasatigut nalinga nalunaarsuiffik 1-imi takuneqarsinnaavoq, tassanilu kisitsisit nutaat, isumaqatigiissutip oqaasertaanik naatsorsukkanik tunuliaqutarineqartunut sanilliunneqarput. Isumaqatigiissuteqarnerup kingorna naatsorsukkat 2022-mi kisitsisit tunuliaqutaralugit naatsorsorneqarnerat allannguutitut ilaavoq, isumaqatigiissummilu nalit 2020-mi kisitsit atorlugit naatsorsorneqarlutik. Taakku saniatigut nalimmassaasoqarpoq. Ilaatigut isumaqatigiissutip oqaasertaani aningaasalersuutissat sinneruttut 53 mio. kr.-t allasimapput, taakkulu kingorna atugassanngortinneqarput, taamaalillunilu aaqqissusseqqinneq maanna tamakkiisumik aningaasalersorneqarpoq. Tassunga tapiliullugu aningaasaqarnerup pitsaasumik ineriartornera, aamma manna aaqqissusseqqinnerup ikorfartugassaa eqqarsaatigalugu, aningaasanut inatsimmi sinneqartoorutit pisortani sullissinerup appartinneratigut aningaasalersuinnermut taarsiullugu, taakku aaqqissusseqqinnermut aningaasalersuutitut atorneqarnissaat pissusissamisoortoq oqaatigineqassaaq.

Nalunaarsuiffik 1: Aaqqissusseqqinnernik suliniutit pisariillisaanerillu

Iluanaarutit allannguutaat - aningaasartuutit		
(Mio. kr.)	Sunniut	Isumaqatigiissut
Inummut ilanngaatip 12.000 kr.-nik qaffanneqarnera	-197,3	-188
Sulinermut ilanngaatip qaffallugulu allanngortinneqarnera	-169,4	-172
Aningaasartuutaanerisut katillugit	-366,7	-360
Iluanaarutit allannguutaat – aningaasalersuutit		
(Mio. kr.)	Sunniut	Isumaqatigiissut
Ilanngaatit ilaasa atorunnaarsinnerat	3,1	14
Sulinermut akitsuutit qaffannera	126,7	106
Aaqqissusseqqinnernik suliniutit (*)	120	187
Aningaasalersuutissat sinneruttut, tassani akilerartarnermik aaqqissusseqqinnerup sunniutai ilanngullugit	0	53
Nunatta Karsiata sinneqartoorutaanik annikillilineq	116,9	0
Katillugit	366,7	360

Nalunaarsugaq: Kisitsisit tungujortumik allanneqartut isumaqatigiissutip oqaasertaani atuarneqarsinnaallutilluunniit taakkunani paasineqarsinnaapput, kisitsisillu 2020-mi kisitsit toqqammavigalugit naatsorsugaapput. Kingorna naatsorsukkat 2022-mi kisitsisit tunuliaqutaralugit nutarterneqarput, taamaammallu soorunami nikingasoqarpoq. Tamatuma saniatigut ilaatigut 53 mio. kr.-t isumaqatigiissutip oqaasertaani 'aningaasalersuutissat sinneruttut atugassanngortinneqarput, aningaasanullu inatsimmi sinneqartoorutit aningaasalersorneqarlutik, taamaalillunilu tamakkiisumik aningaasalersuisoqarluni.

*Aaqqissusseqqinnernik suliniutit	
(Mio. Kr.)	Sunniut
Sillimmatit aaqqissusseqqinnernut immikkoortinneqartut	35,0
Imeruersaatit puuinit iluanaaruteqarnerussutit	85,0
Katillugit	120,0

Apeqquut 1a-mut tunngatillugu nunatsinni inuuniarnerup pitsaanerulernissaa, sulinerup akilersinnaanerulernissaa, ulluinnarnik ilaqutariinnut oqinnerulersitsinissaq, ilaqutariit meerartallit patajaatsumik tunngavissinnissaat kiisalu minnerunngitsumik naligiinnginnerup annikillisinneqarnissaa, akileraartarnermut akitsuutinillu aaqqissuusseqqinnerup siunertaraa. Taamaammat akileraartarnermut aaqqissuusseqqinnerup immikkoortuisa tullit isumaqatiginninniutiginissaat tamanna tunngavigissavaat kiisalu agguaasseqqinnerit anguniakkanit taakkunannga aallaaveqarnissaasa qulakkeerneqarluni. Taamaammat apeqquummi innuttaasut kaasarfiinit alleqqittoqarnissaata allanneqarnera Naalakkersuisut inissaminniissorinngilaat.

Apeqquut 2:

Nunatsinni suliffeqarfiit sulisoqarniarnikkut pingaaruteqarnerarlugit suliffeqarnermi akitsuut qaffanniarneqartoq 106 millioner kroner. Kikkunuku aningaasanik aallerfiginiarneqalersut?

Sulinerup akitsuut, maannakkutut ilusilik aningaasarsianut akilerneqartut 0,9 procenteraat, taannalu sulisitsisunit il.il. aningaasarsiat akileraaruserneqartarnerat pillugu inatsisisartut inatsisaanni §§ 76, tak. § 78 naapertorlugit akileraarutininik A-nik ilanngaatigineqartussanit tamanit akilerneqartarpoq. Tamatuma saniatigut sulisitsisut namminersortut namminersortuni erninerup aningaasaateqarfimmi aningaasartuutit matussusernissaannut tapimik 0,2 procentimik akiliisinneqartarput.

Isumaqatigiissuteqarnerup kingorna sulinerup akitsuutip qaffannerata aningaasaqarnikkut sunniutaanut missingiut qaffalaarpoq, qaffariaallu maanna akit qaffasissusaat malillugu 127 mio. kr.-t missaannik annertussuseqassanganineqarpoq, tak. nalunaarsuiffik 1. Tamanna sulisitsisunik tamanik, pisortanik namminersortunillu kalluaassaaq. Aningaasartuutip taassuma ilaa annikigisassanngitsoq pisortanik akilerneqartussaanaera erseqqissarneqartariaqarpoq.

Apeqquut 3:

Tusagassiorfinnut nalunaarummi takuarput aningaasalersuinissat sinneri tassaasut 53 millioner kroner. Taakku suminngaaniit nassaariniarneqarnerisut ersarissumik paaserusuppara aamma apeqquutip akineqarnissaa, ernumanarsiartuinnarmammi, aasiit inuit kaasarfiinik aningaasalersuinerit ingerlanneqarniarnersut?

Innuttaasut kaasarfiinit aningaasanik alleqqittoqarnissaanik oqariartuuteqarneq naalakkersuisut akerlilerpaat.

Akileraartarnermut aaqqissuusseqqinnermik aningaasaliinerit sinnerinut aningaasanut inatsimmi sinneqartoortit aningaasaliissutitut atorneqarnissaat pissusissamisuussaaq, tak. nalunaarsuiffik 1. UKA 2024-mi inatsisissatut siunnersuutini saqqummiunneqartussatut ilimagineqartuni, siunnersuutip tamarmiusup qanoq aningaasalersorneqarnissaa takuneqarsinnaassaaq.

Apequt 4:

**Akilerartarnikkut aaqqissusseqqinnissami aningaasanik isertitakkat ilai kommunit annaasussaavaat, taamaammat paaserusullugu apequtigerusunnarpoq qanoq iliorluni kommunit isertittakkamikkut annaasassaat aningaasalersorneqassanersut?
4a) Innuttaasunik kaasarfissiuinikkut aningaasalersorneqassanersut?**

Akilerartarnermut akitsuutinillu aaqqissusseqqinnermut isumaqatigiisummi allaqqavoq, akilerartarnermut malittarisassat allanngortinneqarnerat kommuninut aningaasatigut kinguneqarsinnaasoq. Kingunerisassat taakku kommunit ukiumoortumik ataatsimut tapiissutaannik isumaqatiginninniarnerni ilaatinneqassapput, tak. missingersuutit pillugit suleqatigiinnissamut isumaqatigiisummi atuuttumi periutsit.

Apequt 4a-mut tunngatillugu, nunatsinni inuuniarnerup pitsaanerulernissaa, sulinerup akilersinnaanissaa, ulluinnarnik ilaqutariinnut oqinnerulersitsinissaq, ilaqutariit meerartallit patajaatsumik tunngavissinnissaat kiisalu minnerunngitsumik naligiinnginnerup annikillisinneqarnissaa akilerartarnermut akitsuutinillu

aaqqissusseqqinnerup siunertaraa. Taamaammat isumaqatiginninniarnissat taama tunngaveqassaaq siunertallu taakku malillugit agguasseqqissinnaanerit qulakkeerneqassapput.

Inussiarnersumik inuulluaqquillunga

Erik Jensen